

KULTURMILJÖFRÄMJANDET

YTTRANDE

2017-10-02

Dnr M2017/01639/R

Miljö- och energidepartementet
Regeringskansliet
103 33 Stockholm

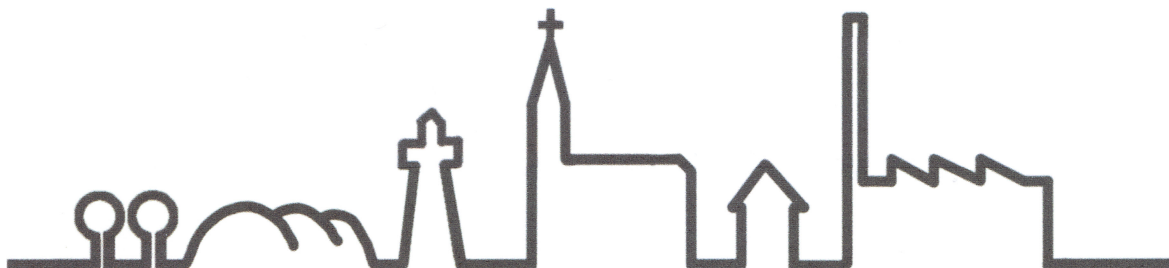
Remissvar angående Promemoria *Vattenmiljö och vattenkraft* (dnr M2017/01639/R)

Kulturmiljöfrämjandet(KMF) har fått rubricerade promemoria på remiss och lämnar härmed följande allmänna synpunkter.

Enligt promemorian *Vattenmiljö och vattenkraft* ska alla vattenverksamheter med koppling till produktion av vattenkraftsel förses med och upprätthålla moderna miljövillkor. Det ska ske genom omprövning och eventuell ombyggnad. Det framgår av promemorian att påverkan av kulturmiljövärden ska beaktas vid sådan prövning, men man inser samtidigt att det finns risk att åtgärder för denna prövning kan medföra förluster av kulturmiljövärden.

Vattenverksamheter för kraftproduktion har haft stor betydelse för samhällsutvecklingen under lång tid. De många spåren, byggnadsverk och samlade miljöer vid sjöar och vattendrag, vittnar om både småskaliga och storskaliga etableringar. De är i dag värdefulla historiska miljöer och skyddas allmänt av kulturmiljölagen eller som byggnadsminnen. Områden har klassats som riksintressen enligt miljöbalken, där också hänsynsregler gäller.

Frågorna kring vattenkraftsel och vattenverksamheter och de föreslagna kraven på moderna miljövillkor är komplexa och konflikter uppstår ofta mellan samhällsmål för en rad olika intressen som vattenkvalitet, biologisk mångfald, kulturmiljö m.m. Förutsättningarna att göra samlade avvägningar och balanserade bedömningar saknas när konflikterna inte har klarats ut. KMF ser därför positivt på att promemorian föreslår att en helhetssyn ska gälla och att en *Nationell plan* ska tas fram som verktyg för

myndigheternas prövning. Om helhetssynen ska få ett reellt genomslag, kunna överbrygga målkonflikter, behöver den förtydligas och göras konkret.

Förslaget menar att den regionala nivån, länsstyrelserna, ska se till att frågor som rör skydd och vård av kulturmiljöer förs in i den *Nationella planen* och att Riksantikvarieämbetet ska ges möjlighet att medverka. Vattenverksamheter och elproduktion påverkar ofta kulturlandskap och enskilda kulturmiljöer. I de moderna miljövillkoren bör även kulturvärden vägas in. KMF saknar en övergripande syn på hur vattendragen och landskapet värderas och deras betydelse för alla dimensioner rörande hållbar utveckling.

KMF vill uppmärksamma på att kulturmiljöfrågorna är i stort behov av ett förbättrat kunskapsunderlag och ökade resurser för att kunna arbeta på samma villkor som övriga intressen. Helhetssynen och den *Nationella planen* kräver en bred kompetens och relevanta underlag för att se till alla aspekter och undvika målkonflikter. Den *Nationella planen* är central och Riksantikvarieämbetet, som kulturmiljöns sektorsmyndighet, måste delta på samma villkor som övriga sektorer, vilket ska framgå av bestämmelserna i förordningen. **De nationella målen för kulturarvspolitiken**, nyligen beslutade av riksdagen, bör få ett starkare genomslag i arbetet med den Nationella planen.

KMF anser att Riksantikvarieämbetet bör få möjlighet att överklaga omprövningsbesluten. Det är angeläget att även kulturmiljöns sektorsmyndighet får ett sådant bemyndigande när många miljöorganisationer redan har det till följd av Århuskonventionen.

KULTURMILJÖFRÄMJANDET

Inger Liliequist
Ordförande

Agneta Åkerlund
sekreterare